

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์อนันต์ เกตุวงศ์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๔๗/๒๕๕๒

วันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๒

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคชาตินิยม

นายทะเบียนพรรคการเมืองได้มีหนังสือ เรื่อง ขอให้มียุบพรรคชาตินิยม ลงวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๒ โดยมีข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคชาตินิยมเป็นพรรคการเมืองตั้งแต่วันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๑ ซึ่งภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคชาตินิยม คือ ภายในวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๒ ซึ่งเป็นวันสุดท้ายของระยะเวลาที่พรรคชาตินิยมต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ ๕,๐๐๐ คน (ห้าพันคน) ขึ้นไป โดยอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนด และมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ เมื่อครบกำหนดเวลา ๑๘๐ วันดังกล่าวข้างต้น ปรากฏว่าพรรคชาตินิยมไม่ได้ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ ซึ่งเป็นเหตุให้พรรคการเมืองนั้นต้องยุบไปตามมาตรา ๖๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังนั้น นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคชาตินิยมตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง ต่อไป

พรรคชาตินิยม โดยนายชชา ธรรมวงษ์ หัวหน้าพรรค ผู้ถูกร้องได้มีหนังสือ เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคชาตินิยม ลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๒ โดยส่งคำชี้แจงของพรรคชาตินิยมให้ศาลรัฐธรรมนูญเพื่อประกอบการพิจารณา โดยพรรคชาตินิยมอ้างว่าไม่เห็นพ้องด้วยกับคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง เพราะที่พรรคชาตินิยมไม่สามารถดำเนินงานของพรรคให้บรรลุเจตนารมณ์และเป็นไปตามมาตรา ๒๕ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ก็เนื่องมาจากคณะกรรมการการเลือกตั้งใช้อำนาจวินิจฉัยและปฏิบัติหน้าที่มิชอบด้วยเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ อันเป็นเหตุให้พรรคชาตินิยมไม่ได้รับเงินกองทุนสนับสนุนจากรัฐ และทำให้พรรคชาตินิยมไม่สามารถดำเนินกิจกรรมของพรรคให้เป็นไปตามเงื่อนไขตามมาตรา ๒๕ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองดังกล่าวได้

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง เอกสารประกอบคำร้อง และหนังสือชี้แจงของพรรคชาตินิยมฟังได้ว่า พรรคชาตินิยมไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งบัญญัติว่า “ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคการเมือง พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา” ซึ่งเป็นเหตุให้พรรคการเมืองดังกล่าวนั้นต้องถูกยุบไปตามมาตรา ๖๕ (๕) ซึ่งมาตรา ๖๕ (๕) บัญญัติว่า “พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้... (๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๒” และศาลรัฐธรรมนูญชอบที่จะสั่งยุบพรรคชาตินิยมตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวได้ คำขออื่นไม่จำต้องวินิจฉัย

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยให้ยุบพรรคชาตินิยมตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง

ศาสตราจารย์อนันต์ เกตุวงศ์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ